

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

ATJEPOETSIEPOTSIEPATSIE
of een verhaal van dankbaarheid

Poppenspel in tien scènes

door

GASTON VAN DER GUCHT

Toneelfonds J. JANSSENS * Antwerpen

1987

(N° 1628)

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste ACHT tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde auteursrechten aan: S.A.B.A.M.

Aarlenstraat 75-77

1040 Brussel.

Men mag geen gebruik maken van gekregen of gehuurde boekjes!

© 1987 Gaston van der Gucht

© 1987 Toneelfonds J. Janssens

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt op enigerlei wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Personen.

Buiten de kast

HIJ, de directeur

ZIJ

de REUS

de poppenspeler

de drie varkens {Knier

{Knor

{Knar

de banaanboom

Binnen de kast

de VISSER

de GEZEL

de REUS

de ANTILOOP

de vis

de worm

de vogels

de planten

de vissen

de insecten

Langzaam doven de zaallichten. Er klinkt een beetje een exotische muziek.

Scène I

Deze scène kan op drie manieren gespeeld worden.

- Ofwel komen hij en zij in een kleurrijk kostum voor de kast
- ofwel wordt de tekst gezegd door twee poppen in de kast
- ofwel wordt de tekst ingezoomd door de luidsprekers.

HIJ Dit verhaal komt van ver. Van heel ver. Van over de oceaan. Je zou haast kunnen zeggen dat iemand het meegebracht heeft in zijn koffer. Maar verhalen worden niet op dezelfde manier meegebracht als klederen, vazen, tamtams of ivoren fetichen. Verhalen waaien over de wereld als de wind. De vrije wind die gaat waar hij wil. Misschien worden deze verhalen wel voortverteld door rusteloze zwervers, 's avonds bij het vuur. Misschien vertelt oma ze, of vader. In ieder geval iedereen hoort ze, kent ze en vertelt ze verder. Het is alsof ze met onze eigen tamtams over heel de wereld geroffeld worden.

Muziek. We wind vertelt het verhaal.

Licht in de kast. Het gordijntje schuift open.

ZIJ Er was eens een man die uit vissen ging. Hij ging met zijn gezel. De visser was groot en sterk en ouder dan zijn gezel. De gezel was klein en bang. Hij was nog een knaap... en zoals alle knapen had hij een hekel aan zwijgende wandelingen. Daarom taterde hij maar, hij taterde maar.... hij taterde maar....

Nu brandt nog alleen het licht in de kast.

Scène II

Gezel Is de visplaats nog ver ?

Visser Neen.

Gezel Dat zeg je al een half uur en toch gaan wij verder.

Visser Het is geen half uur.

Gezel Het is wel een half uur.

Visser Ginds. Aan de derde kromming van de rivier is de visplaats.

Gezel Dat is ver.

Visser Dat is niet ver.

Gezel Is het daar een goede plaats om te vissen ?

Visser Dat weet ik niet .

Gezel Waarom wil je dan naar die kromming ?Waarom zoek je geen andere plaats op,een betere ?

Visser Ik heb overal gevist.

Gezel En ?

Visser Ik heb nooit veel gevangen.

Gezel Nooit ?

Visser Nooit.

Gezel Je hebt ongeluk,zegt mijn vader.

Visser Je vader weet daar niets van.

Gezel Mijn vader is slim.Hij zegt van wel.

Visser Je vader is gek.

Gezel Misschien ben je betoverd.

Visser Ik ben niet betoverd.

Gezel Misschien wel.Je bent betoverd.

Visser Ik ?Waarom juist ik ?

Gezel Dat weet ik niet.

Visser Het is allemaal onzin.Ik ben niet betoverd.

Gezel Misschien is je vislijn betoverd.Dat kan zijn.Mijn vader zegt dat dat kan.

Visser Ik geloof niet in tovenaars.Ik heb er nog nooit één gezien.De mensen vertellen maar over tovenaars om de kinderen bang te maken als ze niet naar bed willen.

Gezel Mijn vader maakt mij nooit bang.

Visser Jouw vader is gek,dat zei ik al,hij met zijn tovenaars en zijn ongeluk.

 (stilte)

Gezel Hoelang heb je al ongeluk ?

Visser Ik heb geen ongeluk.

Gezel Hoelang heb je het al ?

Visser Het valt niet mee.Dat is alles.Geen ongeluk.

Gezel Hoelang zul je nog ongeluk hebben ?

Visser Je bent een vervelende gezel.
 Gezel Je antwoordt niet op mijn vraag. Hoelang zul je nog ongeluk hebben ?
 Visser Dat weet ik niet. Misschien heb ik vandaag wel geluk.
 Gezel Ik hoop het voor jou.
 Visser Dank je.
 Gezel En voor mij.
 Visser Voor jou ?
 Gezel Ja, dan kom ik misschien met een grote vis naar huis, dan kunnen wij die vanavond lekker braden op het houtvuur. Dan hebben wij eten. Lekker eten. Ik eet graag vis. Jij ook ?
 Visser Ja.
 Gezel Hoelang was je grootste vis ?
 Visser Zo lang als een banaan.
 Gezel Een lange banaan ?
 Visser Ja zeker, dat weet ik niet meer.
 Gezel Dat is niet groot. Dat is geen grote vis.
 Visser Vandaag heb ik geluk, dat zul je zien. Vandaag vang ik een kanjer van een vis, wel zo lang als mijn arm.
 Gezel Werp dan je lijn hier uit. Als je geluk hebt is het gelijk waar je vist.
 Visser Dat is juist. Ik doe het ook.
 Gezel Heb je geluk met jagen ?
 Visser Ja.
 Gezel Waarom vis je dan en waarom jaag je niet ? Je kan toch niet terzelfdertijd vis en vlees eten.
 Visser Waarom niet?
 Gezel Neen dat kan niet.
 Visser Ik dood niet graag.
 Gezel Neen ?
 Visser ~~XXXXXXXX~~ Neen. Gisteren ving ik een antilooop in een strop.

Gezel O, wat heerlijk ! Ik hou van antilopenvlees !

Visser Ik heb het dier weer laten lopen.

Gezel Je bent gek ! Waarom ?

Visser Ik dood niet graag, ik zei het je al.

Gezel Ach, jemiee, wat jammer !

Visser Het was zo'n mooie, lenige antilooop. De mooiste die ik ooit gezien heb. Hij had zo'n diepe, mooie bruine ogen. Hij deed mij denken aan een heel mooi meisje waar ik vroeger veel mee speelde en waarop ik verliefd was. Ik kan het niet over mijn hart krijgen de speer in zijn vlees te jagen. Het zou ook niet fair van mij geweest zijn om het dier te doden want de antilooop was gekwetst. Het dier kon zich niet verdedigen. Het kreeg ook geen kans om te ontsnappen. Jagers moeten hun prooi een kans geven.

Gezel En wat heb je dan gedaan ?

Visser Ik heb zijn wonde verzorgd.

Gezel En daarna ?

Visser Ik liet het lopen.

Gezel Jammer. Ik heb honger. Ik zou zo graag een stukje antilopenvlees lusten.

Visser Ik geef je wat vis.

Gezel Maar je hebt geen vis en je hebt geen geluk. Je vangt er geen.

Visser Straks vang ik wel wat, je zult het zien.

Het licht dooft in de kast. Zachte muziek

Scène III

ZIJ (zie scène I)

En ja, het leek wel of het in de sterren geschreven stond. Vandaag heeft de visser geluk, vandaag zal hij wat vangen. Helaas, geen vis. Zelfs geen vis zo groot als een banaan.

HIJ (gekleed als Merlijn, de tovenaars)

Eigenlijk is het allemaal een beetje zijn eigen schuld. Je moet niet zeggen dat je nog nooit een tovenaars gezien hebt. Je ziet ze ook niet altijd, maar ze lopen door alle verhalen. Soms brengen ze vreugde, soms angst en verdriet. Maar de tovenaars uit de poppenkasten brengen alleen maar spanning in de verhalen. Ze leven niet lang. Een uurtje, twee uurtjes ?

Dit fragment kan terug op twee manieren gespeeld worden
~~af~~ door HIJ(tovenaar) en ZIJ buiten of binnen de kast.
 Ook kan ZIJ de scène alleen spelen, met aan de linker- en
 de rechterhand een pop. Links Merlijn(of een andere tovenaar)
 rechts ONZE tovenaar.

ZIJ Aan mijn linkerhand heb ik Merlijn, de tovenaar. Je weet wel....jajaja...precies....die van het liedje.

Wij horen het voorspel van het liedje van Merlijn en HIJ en ZIJ zingen, spelen en dansen dit liedje.

ZIJ Zo zie je maar. Tovenaars bestaan wel in de verhalen. O jaaaaaaa....ONZE tovenaar ? Die moet vlug in de kale bas, want onze tovenaar speelt mee in ons verhaal. Dat zie je zo.

Scène IV

(Licht terug aan in de kast. Zelfde decor)

Gezel Let op je dobber.

Visser Wat is er met mijn dobber ?

Gezel Hij danst. Hij danst als een gek op karnaval.

Visser Nog nooit heb ik hem zo gek zien dansen.

Gezel Je hebt geluk.

Visser Ik zei het je toch. Vandaag heb ik geluk, zei ik. Ik heb geluk.

Gezel Je hebt beet.

Visser Ik heb beet, Jochei !

Gezel De buit zal belangrijk zijn.

Visser Waarom zeg je dat ?

Gezel Ik zag nooit een dobber zo dansen.

Visser Ik mag hopen dat de buit belangrijk is. Help mij even want de buit lijkt zwaar. Maar voorzichtig hoor je, anders breekt de lijn.

Gezel Zal ik een schepnet nemen ?

Visser Ik heb geen schepnet.

Gezel Jij bent een visser van mijn voeten. Zonder schepnet kan je zo'n kanjer van een vis niet bovenhalen.

- Visser Het is mijn fout niet dat ik geen schepnet heb.
Het is de fout van de baas van de poppenkast...
- Gezel De directeur ?
- Visser Ja, die geeft mij nooit een schepnet. Iedere opvoering vraag ik een schepnet en nooit krijg ik er één. Vergeten, zegt hij.
- Gezel Wacht, ik vraag er één.
Steekt zijn hoofd buiten de poppenkast
Hé, baas, baas !
- Visser Je moet geen "baas" roepen. Roep "directeur ", hij staat nogal op zijn titel.
- Gezel Hé, directeur, directeur !
- Baas Eigenlijk een poppenspeler met opgerolde hemdsmouwen, een koptelefoon en een paar poppen rond de hals. Hij is blijkbaar ontstemd.
Wil je voortspelen ? Het verhaal begint nog maar, het is lang nog niet gedaan.
- Gezel Wij kunnen niet verder. Wij hebben geen schepnet. Wij hebben een zeer zware vis gevangen. Hoe wil je nu dat wij die vis binnenhalen ? Je geeft ons nooit een schepnet.
- Baas Hier heb je een schepnet.
(Reikt het schepnet aan.)
- Visser Dank je wel.
- Baas En houd nu op met neuten en speel voort.
(Baas verdwijnt)
- Visser Ik schep.
- Gezel En ?
- Visser Ik heb hem.
- Gezel Wat nu ?
- Visser Trekken !
- Gezel Wat ?
- Visser Trekken ! De vis vecht voor zijn leven.
- Gezel Ik trek.
- Visser Je moet harder trekken.
- Gezel Ik kan niet.

Visser Zo krijgen wij de vis nooit boven.Hij weegt als lood.Roep de baas,hij moet komen helpen.

Gezel Het is geen baas,het is een directeur.

Visser Maar roep dan toch,straks zijn wij de vis ~~kwijt~~ kwijt.

Gezel Hé directeur,baas,baas-directeur,directeur-baas !

Baas Wat nu weer ?

Gezel Helpen trekken,wij krijgen de vis nooit op het droge.

Baas Nu vooruit dan !

De vislijn wordt buiten de kast gebracht.
Iedereen trekt.Men kan deze scène ook zo
spelen dat de baas een paar kinderen aanduidt
om te helpen trekken.

Visser Joeppppp,wij hebben hem !

Gezel Hemeltje lief,dat is geen vis.

Visser Wat weet jij ervan?[?]Bedankt hoor baas...

Baas Hèèèè ?

Visser Directeur,bedankt hoor kinderen.Wij hebben jullie voorlopig niet meer nodig.

Baas en kinderen naar hun plaats.

Gezel Dat is geen vis.

Visser Geen vis....neen,inderdaad,dit is geen vis. De mensen gooien tegenwoordig alles in het water.Schande is het.

Gezel Het is geen vis.Het is een kalebas.

Visser Kalebas ?Wat is dat ?

Gezel Dat is een mand met een hengel,zie je dat niet ?

Visser Het is de eerste maal dat ik een kalebas zie.(wil de kalebas optillen) En zwaar dat ze is.

Gezel Ze weegt als een steen.

Visser Iemand heeft ze afgesloten met een maïswortel.Ze zit goed vast.

Gezel Misschien zit er wel iets belangrijks in ?